

EPESAS

Pol Rii Epesas Ma Yenya Har Jey Maji

¹ Ada Pol. Ada Kraist Jisas riiti aposel. God riita keena saniga ana hisiirek, ada diita jeyn Epesas akamak tawa God riiti ma mima yecha Jisas Kraist riina sumowu tawak, yenya ada hatu. ² Noti Apoko God, noti Harapa Jisas Kraist piiriita kwona rukusii tawak, kwoti inyaka sa eeka kepi ta.

GOD RIITA KRAIST RIITAKA EYEY BOBOY KEPIN NONA HATO

³ Nota na God, noti Harapa Jisas Kraist riiti Apoko, riina na woshia ta. No Jisas Kraist riitaka tawak, riita nona hevenek tawa Spiritek tawa boboyen harek, no eeka kepi tawa. ⁴ Mashi God riita diita nosapen otiinan biish tar nediik rii nona Jisas Kraist riitaka taken hisiir. Nota holi ma tanak, no riiti misomak kapasek boboyen biish siiken eena hisiir. ⁵ Rii nona rukusii tarek, rii hiki hamarek, rii Jisas Kraist riiti nobok no iibak riiti yikapwabaga siiken eena otiir. Rii eeta hiki hamachi otii tar. ⁶ God riita nona kepi hehar rukusii tarek, rii riiti kwoya hechar yikapwa, podareban nona yeyada harek, eena nota na God riiti hin yesokwa ta!

⁷ God riiti rukusii tawa boboy takiikiisii tawak, Kraist riiharek, nona awasen tokochirek, riiti pik noti eyey kapasek boboyen bachi poy

hamar. ⁸ Riiti rukusii tawa boboy notak gwoti-
ipowurek, rii eyey hiki tawa boboyeka oti
hechawa boboyeka eecha ha hamar. ⁹ Mashi
God riita wor Jisas riiti yon otiiken otiiri. Di-
ita boboyen mashi rii veenyi tarek, rii riiti in-
yaka sumowu tarek, rii riiti hiki tawa boboy
nona mukuchichar. ¹⁰ God riita eyey nosapek
otiiir boboyen hevenek otiiken otiir boboyen hiki
hamachi rii otiir. Wowey, sii diika tawak, ri-
iti nedii yanak, riipa otiikiita. Wonyak, riipa
eyey otiir boboyen yaya podatebak yopo yichiki-
ita. Nosapek otiirika hevenek otiirika podatebak
heechinak, God riita otiichinyak, Kraist riita eyey
boboyen siitii kowu takiita.

¹¹ Eyey boboy sii sokwa tari, God riiti inyakak
eeka sokwar. Mashi bak bak nedii God riita
hiki hamarek, riiti ma mima yecha Kraist riitaka
taken eena hisiiir. ¹² Wowak, nota mapo Kraist
riina kowu tarek, eena God riiti hadabas boboyen
riiti hin na yesokwa ta!

¹³ Kwo eechema tawa. Kwo eeta maji kepin
meejibar. Kwona yesokwa yichi maji kepin mee-
jirek, kwo Kraist riina hiki siitiichichar. Worek,
rii kwona Holi Spiriten kwona wo tarin harek, ii
eecha mukuchichu: kwo eeta God riiti. ¹⁴ Holi
Spirit sii eeta mukuchichu riiti ma mima yenya
ma mashi wotar boboyen nona hakiita. Ii eecha
wocho riiti ma mima ye komas riiti hadabas
boboyek eeka siikiita. Riiti hin na yesokwa ta.

POL RIITA GOD RIINA MAJI BATAR

¹⁵ Ada meejir kwo Harapa Jisas riina hiki si-
itiichichawak, kwo God riiti ma mima yenya

rukusiichi hehareto. ¹⁶ Eena ada eechaba eechaba nedii kwona God riina woshiato. Maji ba tawey, kwona hiki tawak, kiyatayeken eena bato. ¹⁷ Ada wohechawey, noti Harapa Jisas riiti Apoko, hadabas Apoko riipa Holi Spiriten kwona ha taken. Wonyak, riipa kwona otiichinyak, kwopa otii hechawa ma siinak, riipa kwona God riina mukuchinyak, kwopa riina hekiita. ¹⁸ Ada wohechawey, kwoti inyakan tagwachi kwota riiti haba yama heken eena wohecho. Wonyak, kwopa hikikiita. God riita kwona hisiirin kwota kowu tawa boboyen kwopa hehar hekiita. Napa hiki ta God riita wotar riiti ma mima yepa nokwapa nokwapa hadabas boboyen ya takiita. ¹⁹⁻²⁰ Napa hiki ta riiti hapaga tawa boboy sii noti hiki siitiichichawa boboyen kiyapowutu. Eeta hapaga tawa boboy sii otiiniga Kraist riina tiirimok tarin awasen yesokwa yichinga God riiti mama yepak hevenek yichir. ²¹ Yichirek, Kraist rii ada tabo yichawa man, harapa tawa man, eyey gavman man yenya rii dagiir poyetu. Rii eyey apa dii nosap hin komas yakiitawa nosap hin dagiir poyechi riita howuk tawa. ²² Worek, God rii eyey boboyen Kraist riiti yatii jemubak heechir. Rii riina God riiti ma mima yenya harek, rii yechi Harapa Ma mayaka siir. ²³ God riiti ma mima ye eeta Kraist riiti maba. Yecha riiti mabaga tawak, rii eeta takakiisiir. Kraist tii sokwa eyey boboyega eecha tawak, rii eyey boboyen otii takiikiisii hamar.

*GOD RIITA NONA OTIICHIREK, NO HAMAGA
SIICHI SOKWARI KRAIST RIITAKA EECHA TAWA*

¹ Mashi kwota kapasek nobok icharek, kapasek boboyeka tarek, siita kwona otiiniga harek, kwo eeta hamaga siir. ² Eeta nedii kwo diita nosapek tar kapasek nobok chishi tarek, kwo kapasek spirit riiti Harapa Ma riiti nobon sumowu tar. ³ Mashi nota eeta yikadey ma yechaka eecha tarek, no noti mashi nobo kapasekeban eena sumowu tar. Nota eeta mashi noboban sumowu tarek, noti inyagak hiki tar noboban sumowu tar. Nota keena eecha tarek, anadii ma yechaga God riiti kwotay tawa ya kapaseken yabakiita.

⁴ Ayo, noti kapasek boboy siita nona piniga hakiita. Nota ha tawa ma siikeniga eecha sowa. ⁵ Wowak, God riiti rukusii tawa boboy sii takiikiisii tawak, God riita nona harapa inyapwa hiki tawak, nona yesokwar. Nota Kraist riitaka eecha chishitaken eena yesokwar. God riiti rukusiichi hehar tawa boboy siitii kwona yesokwar. ⁶ Nota Jisas Kraist riitaka tarek, hevenek riitaka eecha siitii kowu taken eena rii nona yesokwar. ⁷ Kapo boyewak riita eecha otiir? Rii Kraist riiti nobok riiti hadabas rukusii tawa boboy mayakan ma mima yechi misomak mukuchiken komas tawa ma yechaka yenza mukuchiken eena otiir. ⁸ Eetata: God riita nona yeyada rukusiichi hehare tarek, no Jisas riina hiki siitiichichawak, rii nona yesokwar. Noti yokasakech. Yahoo. God riita yeyada ha tawa boboy. ⁹ Sii kwota yo otii tawa yaga eecha takasakech. Wowak, kwo kwoti hin mayama yesokwa takasakech. ¹⁰ God riita nona otiichir. Otiichirek, no Kraist Jisas riitaka eecha

tarek, nota yo kepin oti taken eena nona otiichir. God riita diita mashi otiir boboy kepin apa nota keena sumowu takiita.

KRAIST RII MA MU UPURUS TARIN YAYA PODAREBA HEECHIR

¹¹ Kwo Ju makasakech. Ju ma ye kwona eecha wocho, ma sabin dagii makasakech. Ye mayama eecha wocho sabin dagii tawa ma. (Yecha yechi tapak mayama sabin dagiito.) Kwo na hiki kwo mashi eecha tar. ¹² Eecha tarek, kwo Kraist riina yepak heechir. Kwo Isrel yechaka eecha sabak tar. Sabak tarek, eeta nedii God riita mashi wotar boboy kepin kwo yakasakech. Kwo diita nosapek tarik kwo God riitaka takasakech, Kraist riina kowukasakech. ¹³ Mashi kwo yapa eemek tar. Apa Kraist riiti pik kwona yaya bana heechirek, kwo God riitaka eecha tawa. ¹⁴ Kraist rrita eeta Ju yechaka ma yechaka inyaka wopu kepi wey tak tawa mu. Eecha tawak, rii otiiniga, Ju ma yechaka anadii maka eeta podar mak siir. Inyi pochi nediik tarek, Ju maka anadii maka eecha ow ana pichari, Kraist rii eeta inyin nediik reekiir. ¹⁵ Eecha otiirek, rii Ju ma yechi lon, yechi keyi tar maji chepiin yeechi rabor. Eecha otiirek, ma upurus tarin yaya podareba riitaka eecha siir. Eecha siirek, inyaka wopu kepi tar. ¹⁶ Rii mek jirek, rii hari, ma upurus tarin yaya podar mababak siir. Eeta mek ji siitiichichawa boboy sii ow ana pichawa boboyen dagiir poyechi God riitak awasen yar. ¹⁷ Rii yari, maji kepin kwodii wori, bana tawa ma kwotaka yapak tawa ma kwotaka kwona kwodii wor. ¹⁸ Maji siiken sii eetata: No Kraist riitaka ma upurus taweyn, Ju

ma anadii ma taweyn, podar spirit rii nobon oti bada siiawak, nota Apoko riitak ikiita.

NOTA EYEW KRISTEN MA EETA GOD RIITI AKA SIIKEN

¹⁹ Wowak, eena kwo yayahu maga nosap biish takasakech. Yahoo. Kwo eeta God riiti ma mima tawak, God riiti magwi tawa. ²⁰ Kwo eeta God riita otiir akaga eecha tawa. Rii nona aposel yechaka, piirapet yechaka, ada kwatiiga eecha woyerek, Jisas Kraist rii eeta noti sumar kwatii siiken. ²¹ Eeta aka yayim Kraist riita neekichi siiti tawak, eeta aka kepi tawak, sii hehar sokwa Harapa riiti holi aka siitiito. ²² Kwo Kraist riitaka tawak, God riita riiti Spiritek otiichichawak, nona ya tawak, anadii ma yenya yaba tawak, rii aka God riiti akamak otiito.

3

POL RIITA ANADII MA YENYA YO OTII TAR

¹ Eena ada Pol, Kraist Jisas riiti poko jichar ma tawak, ada anadii ma kwona majin kiyatay taken eena God riina wocho. ² Kwo kapo meejiir God riita ana rukusii tawa boboyen hari, diita yon hari, kwona kiyatayeken hari. ³ Diita maji mashi veenyi tarin, riita ana harin, ada apa kwona ameda kwona kenyi mukuchir. ⁴ Kwota diina kenyiney, Kraist riiti veenyi tar maji siina ada kwona wori, kwota keena eeji inyakan hehar hekiita. ⁵ Mashi heyi nedii diita veenyi tar majin geenyik kwodii wokasakech. Apa Spirit rii riiti aposel riiti piirapet yenya geenyek kwodii wor. ⁶ Diita veenyi tawa maji sii diitata: Eeta hadabas majik shebo shebo tawa ma Ju ma ye yechaka

podat mabak siikiita. Eecha siinak, yechaka eyey boboyen Jisas Kraist riitak yaken God riita wotarin ye eyey yakiita.

⁷ God riita ana hisiiri, ada hadabas majin geenyek kwodii wo mukuchichaken eena hisiir. Riita ana rukusii tarek, riiti hapaga boboyek ana otiichirek, ada oti diita yon hapaga siiken eena har. ⁸ Ada eyey God riiti ma mima yechi kuruk tawa. Wowak, riita ana diita rukusii tawa boboyen hari, ada shebo shebo tawa man hadabas majin sawo taken eena heechir. Hadabas sawo tawa maji sii eeta Kraist riiti eyey kepi boboy. Ma keena diita sawo tawa hadabas maji saniga hekasakech. ⁹ God riita eyey boboy otiir. Otiirek, eyey mashi nedii rii veenyi tar. Apa rii eyey ma yecha henyak, riita veenyichi hiki tawa boboyen kwota geenyek kwodii wo mukuchikiita. ¹⁰ Mashi veenyi tari, apa God rii riiti ma mima yechaka hevenek tawa ejel, akar boboy yenya riiti harapa nagwa nagwa hikichi oti hechawa boboyen mukuchichu. ¹¹ Mashi mashi God riita otiiken hiki tarin, rii otiir. Noti Harapa, Jisas Kraist, riitaka God riita otiir. ¹² Wowak, nota Jisas riina hiki siitiichichawey, no akiikasakech. Nota hehar hecho Kraist rii eeta nota God riitak ikiitawa nobo. ¹³ Eena ada apa kwona wohecho, kwoti bii opoche nomoyatanakech. Diita kapo meeji tawa boboyen ada kwona kiya yaniga kiyachichawey, iipa kwo eena hikinak, kwoti inyaka nayi hakiita. Yahoo, dii eeta kwona harapa hin hato.

*EPESAS MA KWO NA KRAIST RIITA RUKUSII
TAWA BOBOYEN HE*

¹⁴ Eena ada eeji Apoko riina yatii bogok putiichi yi maji bato. ¹⁵ Nota eyey ma mima hevenek taweyika nosapek taweyika rii noti hin nona har. ¹⁶ Ada God riina wohecho, rii riiti hadabas boboy takiikiisiiniga tawey, rii riiti Spirit nobok kwona hapaga boboyen kwona ha tanak, kwo anabeyichi hapaga siichi tak. ¹⁷ Kwo hiki siiti-ichichawey, ii Kraist rii kwoti inyakak takiita. Ada God riina wohecho kwoti neeji neny sa God riiti rukusii tawa boboyeka neekichi hapaga siichi siitii ta. ¹⁸ Ada God riina wohecha kwo God riiti anadii ma mima yechaka kwotaka hapaga tawa boboyen otiichi na he. Eena otii henyak, kwo hekiita: Kraist riiti rukusii tawa boboy sii harapa howuk, gworo mayaka tawak, ka nosapek omuk heyik tawa. ¹⁹ Ayo. Ada gegiyato kwo Kraist riiti rukusii tawa boboyen kwo hehar hekiita. Kwo hehar henyak, kwo kapo God riiti eyey hadabas boboy mayaka kwoti inyaka takiikiisi-ibakiita. Wowak, ma ye diita God riiti rukusii tawa boboyek ma yecha eyey hehar hekasakech.

²⁰ Riiti hapaga tawa boboy sii noti sugu wopun harapa yo otiito. Eecha otii tawak, no God riina wohechawey, sii eeta karakada boboy. Riita hapaga tawa boboy sii eeta hiki sowak, harapa yo mayakan otiito. ²¹ Wowak, God riiti ma mima ye sa God riiti hin, Jisas Kraist riiti hik yesokwa ta. Eyey komas nedii eechaba i ichakiita. Amen.

4

*NOTA KRISTEN MA NO EETA KRAIST MABA
OMU*

¹ Ada Harapa riiti yon otiichirek, eena pok ji ma tar. Eecha tarek, ada kwona wocho kwota na God riita kwona mukuchir noboban iiban na sumowu ta. Eeta nediik riita kwona uwari, riiti nobon mukuchirin iiban na sumowu ta. ² Kwota na eyey ma yechi kuruk tanak, ishar ishar otii ta. Kwota anadii man kowu tanacha na ha ta. Kwoti rukusii tawa boboy yenza hanak, yecha kwona ha tawa nomo ya tawa boboyen na kiya ta. ³ Spirit rii nona otiiniga podat ma tawak, na hehar otii pokok jinaga eecha ta. ⁴ Maba podatebak tawak, Spirit podatebak tawa. Eechaba na tanak, God riiti kowu tawa boboy podareban kowu ta. God rii eeta boboyen nona uwar. ⁵ Harapa Jisas podareba tawak, hiki siitiichichawa boboy podareba tawak, uku yeetii tawa boboy podat tawa. ⁶ Podar God, eyey ma yechi Apoko. Rii eyey man dagiir poyetu. Rii eyey ma yechi nediik yo otiito. Rii eyey ma yechi wok tawa.

⁷ Nota eyey saniga saniga God riita har boboyen no yar. Kraist riita nona hikichi rukusii tawa boboyen saniga saniga har. ⁸ Mashi keyir maji eecha wocho:

“Riita kwowuk yo iken otiiri,
 Poko jichar ma yechaka eecha yo iri,
 rii yenza boboyen shebo shebo har.”

⁹ “Rii kwowuk iri,” ii boy maji mu? Maji mu diitata: mapo rii diika saka yar. Saka ya muku siitiir. ¹⁰ Eeta ma riitaba mashi sakari, riitaba hevenek tawka irek, rii howu woyek i ir. I iri, eyey boboyen rii otii takiikiisiiken eena ir. ¹¹ Riitaba ma yenza ha tawa boboyen har. Ma kaw yen aposel yon hisiir. Kaw piirapet yon

har. Kaw yen God riiti majin kwodii wo yon har. Kaw yen God riiti maji akar man mukuchi yon har. Kaw yen maji pokii yon har. ¹² Kraist rii eeta rukusii tawa boboyen hari, nota God riiti ma mima siiken tawak, riiti yo otiiken eena har. Wonyak, Kraist ri maba siipa sokwa harapa siikiita. ¹³ Wonyak, diita yo siipa i i nopa inyaka wopu podatebak siikiita. Hiki siitiichichawa nobok, Godriiti Yikapwa riina hechawa nobok eeka siikiita. Siinak, nota sokwa ma siiken siikiita. Kraist riita siita tawaga eecha siikiita. ¹⁴ Eena no opoche yikapwa baregega siitanakech. Ma kaw ye nona woshepii maji pokii maga eecha otii taney, nobo kapaseken mukuchiken otii taney, opoche eena no meejiichi no veyin uku borowok yeechi ye i yiyi yebugu tawaga eecha otiitanakech. No opoche sowak yeechi ye i yaya tawaga eecha otiitanakech. ¹⁵ Yahoo. Nota na maji siikenen ba tanak, anadii man rukusii ta. Eena na nota sokwa ma siiken siinak, Kraist riitaka eecha siinak, rii eeta noti masekii siiken. ¹⁶ Kraist rii nona siitii kowu tawak, noti yatii, tapa, miy, mabiya ye podat yoban chegiik otii tawak, God rii harek, diita mabak tawa boboy ye eeta podatebak eecha tawa. Wowak, eyey mabak tawa boboy ye God riita otiiken gegiya tawaga, eecha otiik otiiney, eeta maba siipu rukusii tawa nobok harapa siikiita.

KRISTEN MA KWO AKAR NOBON YA

¹⁷ Ada kwona Harapa riiti hik maji kaw kwodii wocho. Opoche biish shebo shebo tawa maga eecha tanakech. Ye biish shebo shebo hikitu. ¹⁸ Yechi marenoku niyiki yichu. Ye saka otii hechawak, ye wohipu tawak, eena God riita ha

tawa boboy kepin yakasakech. ¹⁹ Yecha eena otiiken otiiri, hiibiiya yakasakech. Ye kapasek nobok iyarek, yechi sugu wopu eeta kehar. Eecha tawak, ye eyey kapasek boboyen otii ye itu.

²⁰ Diita majin kwo maji pokiitawey, Kraist riita otii tawa aboga eeche otiikasakech. ²¹ Ada eeche hikitu kwo Kraist riina meejiir. Meejirek, kwo riina sumowu tawey, kwona Jisas riiti maji siikenen maji pokiitar. ²² Mashi kwo mashi nobo kwotik chishitar. Ii sii mashi woshepii tar boboyen kwoya hecharek, sii haken otii tar. Eena kwota na mashi nobon kayek rabo. ²³ Kwoti inyaka wopu, marenoku sa sokwa apama he. ²⁴ Kwo akar maban na yeechi ruwu. God riita akar man otii tawak, na sokwa God riita eeche sii. Diita ma yechi otii tawa abo sa sokwa kepi wey siinak, holi ma siikiita.

²⁵ Eena kwota woshepii tawa boboyen na heechi. Eechaba eechaba nedii kwoti yaka kumwoy yenya maji siikeneban na ba ta. Nota Kraist riiti mababak podak tawa. ²⁶ Kwoti inyaka kwotayeney, opoche kwo kapasek boboyen otiitanakech. Iipa kwo akar man kwotayeba tanak, kwotay i i iipa kwotak ya ye ikiita. ²⁷ Iipa kwo Gaba riina aka sokwa ya chikiita. ²⁸ Hiyiya tawa ma ye kawka hiyyikasakech. Yaho. Apa ye sa yo otii ta. Rii sa riiti tapak yo kepin otii tanak, anadii man doponey, rii sa kiyatay. ²⁹ Kapasek wosoboy maji kwoti kujak sayakasakech. Yaho. Maji kepibak saya. Sayanak, akar man kiyatayenak, yecha dopo tawa boboyen hanak, kwo maji kepin banak, ye kepi sokwakiita. ³⁰ Kwo opochi God

riiti Spiriten bii nomoyatanakech. Spirit riita kwotaka tawak, ii eeta mukuchichu kwo eeta God riitiba. Eecha mukuchichu akar nedii poche komas yanak, God riita kwona poko ji taweyn heemachikiita. ³¹ Eena kwo ma kapasek hiki tawa inyakan heechi ta. Kwotay tawa boboyen heechi ba tawey, eyey kapasek boboy eena heechi ba ta. ³² Wowak, kwota na yaka kumwoyen awasen awasen rukusii tanak, akar mak kwona kapasek otii ta taweyn eena na inyakan dagiir. God riita Kraist riiti hik kwoti kapasek boboyen otiiniga kwona otii abosuchirega, kwo anadii man na eechaba otiisa abosuchi ta.

5

KWOTA NA GOD RIITI HABAK CHISHI TA

¹ Kwo eeta God riita kwoya hechawa yikapwa tawey, kwo na God riitabaga sokwa eecha sii.

² Rukusii tawa boboy sii kwota chishi taweyn, otii tawa yon sa siitii kowu ta. Kraist riita nona rukusii tawak, riiti popoyen nona ha tawaga kwo na eechaba rukusiiba ta. Kraist riita hari, opel otii tawa boboyega eecha otiir. Worek, si kwowa sokwa God riitak irek, rii meejirek, rii kowya hikir.

³ Kwo riiti ma mima tawey, diita yikadey boboy kwotak yakasakech: nobo anemeshero ko tawey, mey oboy saga kwoya hechawey, kapasek boboyen otii tawey, kwo eena heechi sumowukasakech. ⁴ Kwo opoche majin otii kehatanakech. Hikisha majin batanakech. Kapasek anemeshero ko majin batanakech. Eeta yikadey boboy sii kepi boboyen otii mukuchikasakech.

Ayo. Kwota God riitaban na woshia ta. ⁵ Kwota diita oboyen otii hecho: nobo anemesheroke tawa ma ye, ma inyaka keha tawey ye, ma mey boboyen kwoya woy hechawa ma ye eeta yikadey ma ye Kraist riiti kigdom, God riiti kigdom ye iyarekasakech. Yecha woshepii tawa god riina sumowutu.

⁶ Iipa akar ma yepa kwona hikisha tawa majik bachi kapasek nobon mukuchikiita. Eecha otii tawa yikadey boboyen God rii eena kwotayechi riiti majin nasowoy tawa man pikiita. ⁷ Eena kwo eeta yikadey ma yechaka nareboy siichi chishikasakech. ⁸ mashi kwota niyik tar. Apa Harapa rii kwona habak yayari, kwota na habak tawa maga eecha chishi ta. ⁹ Haba sii kepi boboyen mukuchichawak, boboy kepin, nagwa nagwa otii tawa boboyen, omutiik tawa boboyen geenyik yesokwa tanak, ma ye hechi otii takiita. ¹⁰ Harapa riita inyakak kwoya hiki tawa boboyen kwo na eena hechi eechaba otii ta. ¹¹ Kwo opoche niyik tawa ma yechaka nareboy sitanakech. Yahoo, kwota na eyey man mukuchicha eeta yikadey boboy sii eeta kapasek. ¹² Ada yecha otiichi veenyi tawa boboyen kwodii wokusakech. Yahoo. Ada harapa hiibiiya yato. ¹³ Ayo. Haba sii eyey boboy yechi mun kwodii wochawak, ye eyey geenyik tawa. Wowak, eyey boboy ye geenyik tawey, eeta habaga eecha tawa. ¹⁴ Eena diita maji sii tawa:

“Mii ma watawey, na sokwa!

Miita tiirimok sokwanak, Kraist riipa miina habak chey hekiita.”

¹⁵ Kwota na chishi tawa nobon ow poy siichi

chishi ta. Opoche otii henyan biish tawa ma chishi tawaga eecha chishitanakech. Kwo oti-
ihechawa ma chishi tawabaga na eecha chishi ta.
¹⁶ Kwo apa God riita otii tawa abon na otii ta.
Kapo komas nobokasakech. Apa diita kapasek
nedii, iipa kwo sobo yo otii takiita. ¹⁷ Eena kwo
opoche hikishatanakech. God riita ma mima
yecha otiiken inyakak hikichi otii tawa abon na
hehar na yesha hecha.

¹⁸ Kwo opoche ukun eechi beyitanakech. Eecha
otiiney, ii kapsek siikiita. Kwota Spiriten na
yanak, sa kwona takiikiisii. ¹⁹ Kwo na sam
hokwan, song hokwan, anadii holi hokwan
eena hokwa chicha. Kwoti inyakak kujak, na
chichanak, Harapa riiti hin yesokwa ta. ²⁰ Eyey
nedii kwota na eyey boboyen God Apoko riina
Harapa Jisas Kraist riiti hik na woshia ta.

MA MIMA REEV SII TAWA MAJI

²¹ Kwota na Kraist riiti hin yesokwa tanak, yaka
kumwoy, yechi kuruk na ta.

²² Mima kwo na niji ma riiti kuruk ta. Harapa
riiti kuruk tawaga, na eecha ta. ²³ Boyewak eecha
otiito? Ma rii eeta mima siiti masekii. Kraist riita
Kristen yechi masekii tawaga eena eecha tawa.
Kristen ma ye eeta Kraist riiti maba. Riita yena
yesokwa yichir. ²⁴ Kristen ye eeta Kraist riiti
kuruk tawaga, mima kwo na eechaba kwoti ma
yechi kuruk ta.

²⁵ Ma kwo Kraist riita riiti Kristen ma mima
yena rukusiichi hachirega, ma kwo na kwoti

mima yenya eechaba rukusii ta. ²⁶⁻²⁷ Kraist rii ri-iti ma mima yenya ukuk yeetiichi riiti majik yeeti-ichi holi siiken mayama heken eena eecha otiir. Eecha otiiri, riiti Kristen ma yecha kehakasakech. Kapasek siikasakech. Yecha kepiba tanak, holi maba takiita. ²⁸ Ma kwota kwoti maban mayama rukusii tawaga, kwoti mima yenya na eechaba rukusii ta. Ma por rii riiti miman rukusii taney, rii riiti maban rukusiibato. ²⁹ Nota hecho ma por rii riiti maban mayama yuyakasakech. Yaho. Rii hehar tawak, havato. Kraist riita Kristen yenya oti tawaga rii eechaba otiito. ³⁰ No eeta Kraist riiti yatii, tapa, miy, mabiya. ³¹ Mashikeyir maji eecha wocho: “Ma rii apoko nokwapan heechi i reev siiney, mima siina yaney, piir sa podat maba sapibak sii.” ³² Diita veenyi tawa maji sii harapa maji tawa. Ada hikitu eeta maji Kraist riiti maji Kristen mayechi maji. ³³ Wowak, diita maji kwona wobato. Kwo mayama maban rukusii tawaga, kwoti miman na eechaba rukusiiba ta. Wowak, mima sii sa siiti ma riiti hin sa yesokwa ta.

6

YIKAPWA AWI EEPi YECHI MAJi

¹ Yikapwa, kwota na awi eepi yechi majin sumowu ta. Ii eeta Kristen ma oti tawa abo. Eeta nobo kepi. ² Keyir maji eecha wocho: “Kwo awi eepin yechi majin na sumowu ta.” Diita lo maji sii mapo wotar lo maji. ³ Wotar maji eecha wocho: Eeka miipa diita nosapek harapa eechaba ekpi takiita.

⁴ Awi eepi kwo opoche yikapwa yechi biin kapasek otii tanak, ye kwotayetanakech. Yaho. Kwo na hehar tanak, Harapa riiti nobon riiti majin na maji pokiichi yesokwa ta.

YO OTII TAWA MA YECHAKA SIITII KOWU TAWA MA YECHAKA YECHI MAJI

⁵ Yo otii tawa ma kwo na kwona siitii kowu tawa mayechi kuruk ta. Kwo yechi hin hiki tawey, kwo na yenza harapa akiichi yenza na sumowu ta. Kwo Kraist riiti yo otii tawabaga na eechaba otii ta. ⁶ Iipa kwo yechi misomabak yenza saboy otii takiita. Yaho. Kwo na Kraist riiti yo otii wakasa ma sii. God riita otiiken gegiya tawa boboyen kwoti sugu wopuk eena sa otiita. ⁷ Kwota na kwoti yon inyaka kwoya hikichi otii ta. Ii kwo ma yechi yoga eeche otiikasakech. Yaho. Kwo Harapa riiti yoga eeche na otii ta. ⁸ Kwota otii hecho yo kepin otii tawa ma riina Harapa rii yak tokokiita. Riina eeche hakiita yo kiiriisiiposii otii tawa ma yechaka yo siiken otii tawa ma yechaka eeche yan hakiita.

⁹ Kwota yo otii man siitii kowu tawa ma na meeji. Kwota na eechaba otii. Kwo yenza woshepii ow bakasakech. Kwota na hiki ta yechaka kwotaka hevenek tawa Apoko riiti yo otii wakasa ma. Eyey ma eeta riiti miyik kiki sowa.

KRISTEN MA YE OW ANA PICHAWA MAGA EECHA TAWA

¹⁰ Ada diita majin hamak otiito. Kwo Harapa riiti hapan na yanak, riitaka yesokwa na hapaga sii. ¹¹ Kwota na God riita ha tawa ow ana pi boboyen ruwu. Ruwunak, kwopa eeka hapaga ssichi

siitii tanak, Gaba riita eyey veenyichi oti tawa boboyen kwopa eeka guru poyekiita. ¹² Nota maban ana pikasakech. Yaho. Nota howuk tawa spirit kapasek yechaka ow ana pichu. Nota kowuk aka tabo yima kapasek yechaka howuk siitii kowu tawa ma kapasek yechaka mun siitii kowu tawa spirit yechaka ye niyi nobon siitii kowu tawey, eena nota yechaka ow ana pichu. ¹³ Eena kwotana God riita ha tawa ow ana pichawa boboyen na ruwuchi ta. Eecha oti tanak, kapasek nedii yanak, kwota eeka hapaga siichi siitii ow ana pikiita. Kwopa owun eyey dagiir poyenak, eechaba siitii takiita.

¹⁴ Kwo na eecha siitii tanak, kwota na God riiti omutiik majin nediiik llet giiriichi siitii ta. Kwo na nagwa nagwa oti tawa boboy kepin na ain bagowor tawaga siiviitabin ruwuchi siitii ta. ¹⁵ Kwo taney, na sayar God riiti hadabas majin sawok. Eeta boboy sii kwoti yatiin ruwu tawa boboyega sa eecha ta. ¹⁶ Eechaba eechaba nedii kwotana hiki siitiichichawa boboyen bagoworega poyi chishi ta. Eecha otiiney, kwo eeta kiki sowa kwopa Gaba riita hika rabona yabun kwopa esha pakiita. ¹⁷ Kwona yesokwa yichitawa boboy sii eeta kwoti masekiik ruwu tawa boboyen na ruwu ta. Kwota na God riiti majin Spirit ha tawa eekiga neeki ta. ¹⁸ Eecha oti tanak, God riiti kiyapo tawa boboyen wohecha. Spirit rii kwona God riiti nobon mukuchichawey, eechaba na riina wohech. Eena eechaba nedii kwota na siitii kow ba ta. ¹⁹ Kwota na maji ba taney, ana na kiyatay ba ta. Ada hikitu kwota na eecha wohecha God riita sa riiti majin eeji

kujak heechinak, anapa akochinyak, sayarechi veenyi tawa maji siikenen anapa ana beyichi siitii kwodiiwochakiita. ²⁰ Ada hadabas majin geenyek kwodii wochawama eena ada poko jir. Ada hadabas majin yo otiiniga kowdii wocho. Eena kwota na God riina wohecha anapa God riiti inyagak eeka anabeyichi siitii ba takiita.

WOSHIA MAJI KAW

²¹ Tikikas riipa kwona ada otiir yon sawo mukuchikiita. Rii eeta noti yaka kumwoy siiken. Rii Harapa riiti yo otii ma kepi. ²² Ada riina heechinak, kwotak inyak riipa nota tawa tobon sawokiita. Sawonak, kwo kwoya hikichi hapaga siikiita.

²³ Apoko God riita Harapa Jisas Kraist riitaka piiriita yaka kumwoy kwona inyaka wopun otii kepi siikiita. Rukusii tawa boboyen hiki siiti-ichichawa boboyen riita hakiita. ²⁴ Kwota noti Harapa Jisas Kraist riina eechaba eechaba rukusii tawey, God riita ma miman yeyada rukusiichi ha tawa boboy kwotaka eecha sa ta.

GOD RITI MAJI KEPI
**The New Testament in the Washkuk Language, also
known as the Kwoma Language, of Papua New Guinea**
Nupela Testamen long tokples Washkuk long Niugini
copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Washkuk (Kwoma)

Dialect: Kwoma or Washkuk

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

df8dc48f-feff-515c-a5a2-c9c957dac5bb